

Joan MARTÍ i CASTELL i Josep M. MESTRES i SERRA [cur.]
Les llengües de signes com a llengües minoritàries: perspectives lingüístiques, socials i polítiques
(Actes del seminari del CUIMPB-CEL 2008)
Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2010, p. 17-18

Les llengües de signes

Joan Martí i Castell

Director del seminari

La recerca en humanitats, per més que sigui imprescindible, no gaudeix de prestigi en una societat basada en l'economicisme. La comunicació és essencial per a consolidar el que anomenem *societat de la informació i del coneixement*; no pot, doncs, tenir dèficits; més enllà de les condicions físiques, les persones ens distingim per l'ús de les llengües naturals: excloure algú de les possibilitats de codificar i descodificar missatges comporta una marginació que, ultra que és injusta, ens empobreix.

El CUIMPB i l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), amb la col·laboració de la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA), volem celebrar l'Any Internacional de les Llengües posant atenció en les llengües de signes (LS). Ens queixem, amb raó, del menyspreu que significa el fenomen de minorització d'algunes llengües orals, però no som prou sensibles a la necessitat del col·lectiu amb discapacitat auditiva de disposar de l'instrument que els permet expressar-se sense restriccions, amb rigor i precisió.

Fins i tot entre els lingüistes predomina una ignorància vergonyosa sobre les LS, que s'interpreten erròniament com la còpia de la verbalització i, doncs, no naturals ni autosuficients; o que es comparen amb l'esperanto, com a sistema de relació universal, i no com a idiomes específics i distintius de cada comunitat. Les LS, com les verbals, poden expressar-ho tot sense limitacions, mitjançant frases, textos; no es concreten en un *collage* de mots juxtaposats que ens aproximem confusament a significats; serveixen per a la col·loquialitat més distesa, però també per a l'elaboració de les teories científiques més complexes i per a la creació artística. Reflecteixen la idiosincràsia irrepetible de cada grup.

En les actes del seminari que ara presentem han col·laborat alguns dels millors especialistes d'arreu en LS; en llurs textos, s'hi refereixen pel que fa a la realitat global, però també s'ocupen de la LS catalana. Per mitjà d'aquest curs vam voler contribuir

a l'eliminació de qualsevol barrera en la comunicació i a l'accés de tothom al món de la formació i al mercat laboral, amb igualtat d'oportunitats. I també vam voler posar la ciència del llenguatge al servei de la societat, perquè estàvem convençuts que era la millor manera de comprometre'ns amb l'Any Internacional de les Llengües. Lamentablement, no ha estat possible comptar amb les col·laboracions escrites dels professors Miquel Pueyo i Thomas Hanke.

El seminari Les llengües de signes com a llengües minoritàries, organitzat pel Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona - Centre Ernest Lluch i celebrat al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, descabdellà, durant els dies 23 i 24 de juliol de 2008, les ponències que segueixen, les quals van cloure en una taula rodona amb Josep Quer, Santiago Frigola i Adam Schembri com a participants i Joan Martí i Castell com a moderador.

Mentre s'estava enllestint l'edició d'aquest llibre, ha estat aprovada per unanimitat del Parlament de Catalunya la Llei de la llengua de signes catalana, per la qual cosa, no vull perdre l'oportunitat d'expressar aquí mateix la satisfacció pregona d'haver assolit una fita perseguida de fa tants i tants d'anys. Ens n'hem de felicitar per diverses raons. Pel consens sense esclatxes en l'aprovació de la Llei. Perquè suposa un reconeixement públic i explícit d'uns drets elementals de les persones sordes i sordmudes, un avenç social de primer ordre per a un col·lectiu de més de vint-i-cinc mil persones a Catalunya. Perquè es protegeix un patrimoni cultural essencial, com ho és qualsevol llengua. Perquè es col·loca encertadament al mateix nivell la llengua catalana oral i la llengua de signes catalana. Per la coherència en la reivindicació d'un idioma, al marge de quants són els seus usuaris, els signants. Perquè reconeix l'Institut d'Estudis Catalans, en tant que acadèmia de la llengua catalana, com a única autoritat en la codificació lèxica i gramatical de la llengua de signes. I encara podria afegir-hi moltes altres raons. Tant de bo que no manquin els recursos materials i humans per a un desplegament adequat de la Llei. Per tot plegat, vull expressar el reconeixement a tots els nostres representants polítics, el Parlament de Catalunya, per la sensibilitat exquisida que han demostrat en l'aprovació de la Llei. Ho repeteixo: els hem de felicitar i ens n'hem de felicitar.